

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING
QARORI**

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA SHAHAR YO‘LOVCHI TASHISH TRANSPORTINI
RIVOJLANTIRISH KONSEPSIYASI TO‘G‘RISIDA**

Shahar yo‘lovchi tashish transporti xizmatlariga bo‘lgan ehtiyojni yanada to‘laroq qondirish, yagona transport siyosatini amalga oshirish va shahar yo‘lovchi tashuvlari bozorini rivojlantirish maqsadida Vazirlar Mahkamasi qaror qiladi:

1. 2000 — 2005-yillarda O‘zbekiston Respublikasida shahar yo‘lovchi tashish transportini rivojlantirish Konsepsiyasi va uni amalga oshirish chora-tadbirlari Dasturi **1** va **2-ilovalarga** muvofiq ma’qullansin.

2. Mazkur Konsepsiyani amalga oshirish bo‘yicha Respublika komissiyasi **3-ilovaga** muvofiq tarkibda tuzilsin.

3. Respublika komissiyasi:

“O‘zavtotrans” korporatsiyasi, O‘zbekiston Respublikasi Kommunal xizmat ko‘rsatish vazirligi, “Toshshaharyo‘lovchitrans” uyushmasi, tegishli vazirliklar va idoralar, Qoraqalpog‘iston Respublikasi Vazirlar Kengashi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklari bilan birgalikda **2-ilovada** ko‘rsatilgan chora-tadbirlarning o‘z vaqtida ishlab chiqilishini va amalga oshirilishini ta’minlasin;

ushbu qarorni bajarishning borishi to‘g‘risida har yili, yarim yillik va umuman yillik ish yakunlari bo‘yicha Vazirlar Mahkamasiga axborot berib borsin.

4. Qoraqalpog‘iston Respublikasi Vazirlar Kengashi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklari O‘zbekiston Respublikasida shahar yo‘lovchi tashish transportini rivojlantirish **Konsepsiyasi** asosida shahar yo‘lovchi tashish transporti tizimini isloh qilish va rivojlantirishning mintaqaviy kompleks dasturlarini uch oy muddatda ishlab chiqsinlar.

5. Mazkur qarorning bajarilishini nazorat qilish O‘zbekiston Respublikasi Bosh vazirining o‘rinbosari L.A. Axmetov zimmasiga yuklansin.

Vazirlar Mahkamasining Raisi I. KARIMOV

Toshkent sh.,
1999-yil 26-noyabr,
513-son

Vazirlar Mahkamasining 1999-yil 26-noyabrdagi 513-sonli qaroriga
1-ILOVA

**2000 — 2005-yillarda O‘zbekiston Respublikasida shahar yo‘lovchi tashish transportini
rivojlantirish**

KONSEPSIYASI

I. UMUMIY QOIDALAR

1.1. Bozor munosabatlariga o‘tishda shahar yo‘lovchi tashish transportining roli va ahamiyatining oshishi sanoat va aholining shaharlarga to‘planishi jarayonlarining kuchayishi, yangi sanoat markazlarining shakllanishi, shaharlar infratuzilmasini kompleks rivojlantirishni, aholining jamoat transportidan keng foydalanishini ta’minlash zaruriyati bilan belgilanadi.

1.2. Ushbu Konsepsiya shahar yo‘lovchi tashish transportining iqtisodiy jihatdan foydali va ekologiya jihatidan toza turlarini kompleks rivojlantirish, aholini transport xizmatlari bilan ta’minlash sifatini oshirish, yo‘lovchilar tashish xavfsizligini kuchaytirish, transportning atrof-muhitga zararli ta’sirini kamaytirish, ushbu sohada bozor munosabatlarini keng rivojlantirish asosida respublika aholisiga transport xizmatini ko‘rsatishni takomillashtirish yo‘nalishlarini asoslangan holda belgilash maqsadida ishlab chiqilgan.

1.3. Konsepsiya quyidagi asosiy vazifalarni hal etishga yo‘naltirilgan:

mamlakat shahar yo'lovchi tashish transportining zamonaviy xalqaro talablarga va aholining o'sib borayotgan turmush darajasiga muvofiq bo'lgan tizimini bosqichma-bosqich shakllantirish;
yo'lovchilar tashish sohasida bozor munosabatlarini, transport vositalariga mulkchilikning nodavlat shakllarini rivojlantirish;
transport xizmatlari bozorida raqobat muhitini shakllantirish;
umumiy foydalanishdagi shahar yo'lovchi tashish transportini boshqarishning tashkiliy tuzilmasini takomillashtirish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etish;
shahar yo'lovchi tashish transporti korxonalarining moliyaviy barqarorligini ta'minlash, foydalanish xarajatlarini kamaytirishni ta'minlaydigan moliyaviy mexanizmlarni joriy etish;
shahar yo'lovchi tashish sohasiga investitsiyalarni, shu jumladan chet el investitsiyalarini jalb qilish uchun qulay shart-sharoitlar yaratish;
shahar jamoat transportining harakatdagi turlarini yangilash va zamonaviylashtirish;
shahar yo'lovchi tashish transporti infratuzilmasini, eng avvalo, tuzatish bazasini rivojlantirish darajasini oshirish, uni harakatdagi tarkibga xizmat ko'rsatish va uni tuzatishning yangi texnika vositalari va texnologiyalari bilan ta'minlash;
shahar yo'lovchi tashish transporti tizimini malakali kadrlar bilan ta'minlash;
shahar yo'lovchi tashish transporti sohasida xo'jalik yurituvchi subyektlarning o'zaro munosabatlarini tartibga soluvchi, uning barqaror ishlashi va rivojlanishini ta'minlovchi me'yoriy-huquqiy bazani takomillashtirish.

1.4. Ko'rsatib o'tilgan maqsad va vazifalardan kelib chiqqan holda Konsepsiyada 2005-yilgacha bo'lgan davrda shahar yo'lovchi tashish transportini rivojlantirishning, mulkchilik munosabatlarini yanada isloh qilish va transport xizmatlari ko'rsatish bozorida raqobat muhitini shakllantirishning, shahar yo'lovchi tashish transportini boshqarish tuzilmasi va tizimini takomillashtirishning, uning texnikaviy darajasini oshirish va moliyaviy ahvolini mustahkamlashning, xodimlar mehnatini rag'batlantirish hamda kadrlar tayyorlashning asosiy yo'nalishlari belgilab berilgan.

1.5. Konsepsiya O'zbekiston Respublikasi **Konstitutsiyasiga**, O'zbekiston Respublikasi qonunlariga, Hukumat qarorlariga, mamlakatning boshqa qonun hujjatlariga, shuningdek shahar yo'lovchi tashish transporti hozirgi ahvolidagi tahlili natijalariga, ilmiy va prognoz ishlanmalariga asoslanadi.

1.6. Quyidagilar Konsepsiyaning boshlang'ich uslubiy tamoyillari bo'ldi:
mintaqalar bo'yicha shahar aholisining prognoz qilinayotgan soni;
respublika va uning mintaqalarini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning o'rtacha yaqin istiqbolga mo'ljallangan prognoz ko'rsatkichlari;
aholini joylashtirish sxemalarini va shaharsozlik sxemalarini shakllantirish yo'nalishlari;
shaharsozlik me'yorlari tizimi.

II. Shahar yo'lovchi tashish transportining mamlakat transport tizimidagi roli va o'rni

2.1. O'zbekistonning yagona transport tizimida yo'lovchilar tashish umumiy hajmining 59 foizi shahar yo'lovchi tashish transporti ulushiga to'g'ri keladi.

O'zbekistonda shahar yo'lovchi tashish transportining barcha turlari ishlamoqda. Shahar yo'lovchi tashish transporti tuzilmasida jamoat transporti — avtobuslar, tramvaylar, trolleybuslar va metro ustuvor ahamiyatga ega (**1-ilova**).

Shahar yo'lovchi tashish transporti shoxobchalarining umumiy uzunligi 8046,2 kilometrni, shu jumladan avtobus yo'nalishlari — 6982,2, tramvaylarniki — 267,0, trolleybuslarniki — 767,5 va metropoliten liniyalari — 29,5 kilometrni tashkil qiladi.

Jamoat transporti tomonidan bajarilayotgan shahar yo'lovchi tashuvlari umumiy hajmidan 40,0 foizi "O'zavtotrans" korporatsiyasi, 1,6 foizi Kommunal xizmat ko'rsatish vazirligi va 58,4 foizi "Toshshaharyo'lovchitrans" uyushmasi korxonalarini ulushiga to'g'ri keladi.

2.2. Shu bilan birga, aholining shaharlarda yo'lovchi tashuvlarga bo'lgan ehtiyoji to'liq qondirilmayapti. Harakatdagi transportlar ortiqcha sig'im bilan ishlayapti. Sig'imdan foydalanish koeffitsiyenti 1990-yildagiga nisbatan faqat Toshkent shahrining o'zidagina shahar avtobuslari bo'yicha 0,512 dan 1,013 gacha, metro vagonlari bo'yicha 1,34 dan 1,49 gacha ortdi.

Harakatdagi tarkibni yangilash, yo‘l qoplamalarini, tramvay yo‘llarini va tutashirish tarmoqlarini yaxshilash, yer ustida ishlaydigan elektr transportning tortuvchi yordamchi stansiyalari quvvatini ko‘paytirish, transport korxonalarining tuzatish bazalarini texnikaviy rekonstruksiya qilish va qayta jihozlash zaruriyati etildi.

Transport xizmatlari ko‘rsatish bozori, turli tashuvchilar o‘rtasida raqobat muhiti hali shakllangani yo‘q.

III. Shahar yo‘lovchi tashish transportini rivojlantirish istiqbollari

3.1. 2000 — 2005-yillarda shahar yo‘lovchi tashish transportini rivojlantirishning asosiy bosqichlari

Shahar yo‘lovchi tashish transportini rivojlantirishning ushbu Konsepsiyasini asosan uch bosqichda amalga oshirish nazarda tutilmoqda.

Yaqin istiqbol uchun (2000-yil) uchun mulkchilik munosabatlarini, shahar yo‘lovchi tashish transporti har xil turlari ishini boshqarish tuzilmasini va tartibga solib borish mexanizmini yanada takomillashtirishga, transport xizmatlari ko‘rsatish bozorida raqobat muhitini yaratishga ustuvor ahamiyat beriladi. Buning uchun me‘yoriy-huquqiy hujjatlarning tegishli paketini ishlab chiqish nazarda tutilgan.

Harakatdagi transportlar parkini texnika bilan qayta jihozlash va zamonaviylashtirish boshlab yuboriladi, shahar yo‘lovchi tashish transportining yer ustida ishlaydigan turlarini boshqarishning avtomatlashtirilgan tizimini joriy etish loyihasi tayyorlangan. Metropolitenning Yunusobod liniyasi birinchi navbatini foydalanishga topshirish, vagon tuzatish zavodini rekonstruksiya qilishni tugallash va Sirg‘ali trolleybus zavodini ishga tushirish nazarda tutilmoqda.

Ikkinchi bosqich (2001 — 2003-yillar)da asosiy e‘tibor shahar yo‘lovchi tashish transportini yangilash va zamonaviylashtirish bo‘yicha investitsiya loyihalarini ishlab chiqishga va amalga oshirishga qaratiladi. Xalqaro tiklanish va taraqqiyot banki, Germaniyaning KFW banki, Yaponiya transport vazirligi va “Merubeni Korporeyshn” firmasi bilan ishlar davom ettiriladi, harakatdagi transportlar parkini yangilash va to‘ldirish uchun Chexiyaning EGAP kredit liniyasi ishga solindi. Toshkent metropolitenining uchinchi liniyasi va Yunusobod deposi qurilishini tugallash, shuningdek metroning yangi “Sobir Rahimov — Sirg‘ali” liniyasini barpo etish loyihasini qabul qilish mo‘ljallangan.

Tramvay-trolleybus kompleksi infratuzilmasini zamonaviylashtirishni boshlash, avtobus parklari va deposining dastgoh va garaj asbob-uskunalarini yangilash, Qarshi va Guliston shaharlarida trolleybus liniyalarini foydalanishga topshirish nazarda tutilmoqda. Toshkent shahrining yer ustidagi shahar yo‘lovchi tashish transportini Avtomatlashtirilgan boshqarish markazini tajriba tariqasida foydalanishga topshirish mo‘ljallangan.

Uchinchi bosqich (2004-2005-yillar)da shahar yo‘lovchi tashish transportining harakatdagi tarkib parkini zamonaviylashtirish tugallanadi, metropolitenning to‘rtinchi (Sobir Rahimov — Sirg‘ali) liniyasini qurish ishlari boshlanadi. Qo‘qon, Termiz, Navoiy shaharlarida trolleybus qatnovi rivojlantiriladi. Trolleybuslarni yig‘ish zavodi to‘la quvvat bilan ishlay boshlaydi. Toshkent shahrida yer ustida shahar yo‘lovchi tashish transportini boshqarishning avtomatlashtirilgan tizimini joriy etish va respublikaning yirik shaharlari uchun ana shunday loyihalarni ishlab chiqish nazarda tutilmoqda. Shahar yo‘lovchi tashish jamoat transportining barcha korxonalarini kompyuterlashtirish, ularning dasturiy va muhandislik ta‘minlanishi tugallanadi.

Shahar yo‘lovchi tashish transportini rivojlantirishning barcha uchhala bosqichining amalga oshirilishi natijasida 2005-yilda yo‘lovchi tashishlar 30,8 foizga ko‘payadi. Trolleybusda tashuvlar ustuvor darajada rivojlanadi, bu boradagi o‘shish 2,1 baravarni tashkil qiladi. Toshkent metropolitenidagi tashuvlar hajmi 1,4 baravar ortadi. Prognozga ko‘ra tashiladigan yo‘lovchilar soni Toshkent shahrida (29,9%), yirik va o‘rtacha shaharlarda (18 foizdan ziyod) eng yuqori sur‘atlar bilan ko‘payadi. (2-ilova).

Transport turlari bo‘yicha tashuvlar tuzilmasida ijobiy o‘zgarishlar bo‘ladi. 2005-yilda tashiladigan yo‘lovchilar umumiy sonining 32,1 foizi (hozirgi vaqtda — 26%) yo‘lovchi tashish

transportning ekologiya jihatdan eng toza turlari (tramvay, trolleybus va metro) ulushiga to'g'ri keladi (3-ilova).

Yo'nalishlar tarmog'i yanada rivojlanadi. Uning uzunligini 2005-yilga borib 11,5 foizga, shu jumladan trolleybuslar bo'yicha — 33,3 foizga, metropoliten bo'yicha 40,3 foizga, avtobuslar bo'yicha — 9,2 foizga va tramvaylar bo'yicha 6,7 foizga ko'paytirish mo'ljallangan (4-ilova).

2005-yilda harakatdagi transport parkini 37,5 foizga, shu jumladan mikroavtobuslarni — 3,3 baravardan ziyodroq, trolleybuslarni — 1,9 baravar, yengil avtomobil taksilari va metro vagonlarini — 1,4 baravar, avtobuslarni — 20,5 foizga va tramvaylarni — 22,5 foizga ko'paytirish mo'ljallanmoqda (5-ilova). Harakatdagi transportlar parkini yangilash, kengaytirish va zamonaviylashtirish maqsadida 2000-2005-yillar mobaynida 3460 ta avtobus va 660 ta trolleybus, 240 ta tramvay va 50 ta metro vagonlari sotib olish nazarda tutilmoqda (6-ilova).

2000 — 2005-yillar mobaynida 20 ta tortish yordamchi stansiyalarini qurish va zamonaviylashtirish, 40,5 kilometr rels va 80,4 kilometr tutashtirish tarmoqlarini to'liq tuzatish mo'ljallangan.

3.2. Mulkchilik munosabatlarini rivojlantirish. Shahar yo'lovchi tashish transporti sohasida xususiylashtirish va aksiyalashtirish chora-tadbirlari

Konsepsiya qoidalarini amalga oshirishning birinchi bosqichidayoq shahar yo'lovchi tashish transporti sohasida aniq mulkdorlarni shakllantirish keng chora-tadbirlari kompleksini ro'yobga chiqarish nazarda tutilmoqda.

Shaharda yo'lovchilarni mikroavtobuslar va yengil avtomobil taksilarida tashuvlarni, qoidaga ko'ra, xususiy transport vositalari egalari va xususiy korxonalar tomonidan amalga oshirish mo'ljallangan.

Muntazam shahar yo'nalishlari bo'yicha avtobuslarda tashuvlarni asosan ochiq turdagi aksiyadorlik jamiyatlari, xususiy korxonalar va xususiy transport vositalari egalari tomonidan amalga oshirish mo'ljallanmoqda.

Yo'nalishlar tashuvchilar o'rtasida tender asosida taqsimlanadi.

2005-yilgacha bo'lgan davrda tramvay-trolleybus deposi va Toshkent metropoliteni, shuningdek ularning infratuzilmasi korxonalari davlat mulkchiligida qoladi.

3.3. Transport xizmatlari ko'rsatishning raqobat bozorini rivojlantirish

Yo'lovchi tashuvlari bozori mulkchilikning turli shakllaridagi tashuvchilar o'rtasida raqobatni rivojlantirish asosida shakllantiriladi va faoliyat ko'rsatadi.

Quyidagilar transport xizmatlari ko'rsatish bozorini shakllantirish va kengaytirishning asosiy vazifalari hisoblanadi:

sog'lom raqobatni tashkil qilish, monopoliyachilar faoliyati ustidan nazoratni kuchaytirish; transport xizmatlari ko'rsatishdan foydalanuvchilar va transport xizmatlari ko'rsatuvchi tadbirkorlar manfaatlarini himoya qilish;

mulkchilikning barcha shakllaridagi jismoniy va yuridik shaxslarga tegishli avtobuslarni umumiy foydalanishdagi yo'nalishlarga qo'yish hamda ularning ishlash tartibi va shartlarini belgilash;

mulkchilikning barcha shakllaridagi korxonalarni belgilab qo'yilgan tariflar bo'yicha ishlashga tanlov asosida jalb etish;

xususiy tashuvchilarning shahar jamoat transporti aksiyadorlik korxonalari bilan o'zaro muvaffaqiyatli ishlashi va hamkorlik qilishi uchun shart-sharoitlar yaratish;

marketing tuzilmalarini shakllantirish, transport xizmatlari ko'rsatish bozori rivojlanishining hozirgi ahvolini o'rganish va uni prognozlash;

transport vositalarining texnik holati va atrof muhitni muhofaza qilish bo'yicha tashuvchilarga nisbatan talablarni kuchaytirish;

transport xodimlarining kasb-hunar darajasini nazorat qilish;

transportning texnika vositalariga va transport tadbirkorligiga nisbatan milliy talablarni rivojlangan xorijiy mamlakatlarda qabul qilingan talablarga bosqichma-bosqich muvofiqlashtirish.

Tender hujjatlarida mulkchilikning turli shakllaridagi tashuvchilarga nisbatan yagona talablar qo'yilgan holda yo'lovchi tashish yo'nalishlarini joylashtirish bo'yicha tenderlar ana shunday shart-sharoitlar yaratishning asosiy yo'llaridan biri bo'lib qoladi.

Xususiy transport vositalarini rivojlantirish va ularning egalarini rag'batlantirish uchun har bir shaharda xususiy yo'lovchi tashuvchilar uyushmalari tashkil etish mo'ljallanmoqda.

3.4. Shahar yo'lovchi tashish transportini davlat tomonidan tartibga solib borish va boshqarish tizimini takomillashtirish

Shahar yo'lovchi tashish transportini boshqarish tizimini takomillashtirish maqsadida, "Shahar yo'lovchi tashish transporti to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga muvofiq, shaharlar hokimliklari huzurida shahar yo'lovchi tashish transportini boshqarish organlari tashkil qilish nazarda tutilmoqda.

Toshkent shahrida "Toshshaharyo'lovchitrans" davlat uyushmasi shahar yo'lovchi tashish transportini boshqarishning yagona organi bo'ladi.

Yo'lovchi tashiydigan avtomobil va elektr transportiga ega bo'lgan yirik shaharlarda hamda viloyatlar markazlarida shahar yo'lovchi tashish transportini boshqarish organlari tashkil qilish va ularga "O'zavtotrans" korporatsiyasi birlashmalari va konsernlarining hamda Kommunal xizmat ko'rsatish vazirligi korxonalarining yo'lovchi tashuvchi bir qator xizmatlari shtatlarini hamda ish haqi fondini ularga berish mo'ljallanmoqda.

Faqat avtomobilda yo'lovchi tashish transportiga ega bo'lgan o'rtacha va kichik shaharlarda jamoat yo'lovchi tashish transporti korxonalarining joylashgan joyini va bir-biridan uzoqligini hisobga olgan holda shunga o'xshash boshqaruv organlari tashkil etish mo'ljallanmoqda. Bunda mazkur boshqaruv organi bir viloyatning kichik va o'rtacha shaharlari guruhi uchun tashkil etilishi mumkinligi nazarda tutiladi.

Shahar yo'lovchi tashish transporti hududiy boshqaruv organlari:

yo'lovchilar oqimini o'rganishga va uning asosida transportning har xil turlari uchun maqbul yo'nalish tarmog'ini ishlab chiqishga;

yo'nalish hujjatlarini ishlab chiqishga va ularni davlat avtomobil nazorati organlari bilan kelishishga;

har bir yo'nalishda qatnovlar jadvalini belgilashga va tashuvchilar tomonidan unga rioya qilinishi ustidan nazoratni ta'minlashga;

yo'nalishlarni, mulkchilik shakllaridan qat'i nazar, tashuvchilar o'rtasida tender asosida taqsimlashga;

yagona texnika siyosati o'tkazishga va shaharda yo'lovchi tashuvchi harakatlanadigan tarkibga qo'yiladigan yagona tartiblarga rioya etilishini nazorat qilishga;

shahar yo'lovchi tashish transporti subyektlari uchun yagona chipta tizimi joriy qilinishini ta'minlashga davlat etilgandir.

Shahar yo'lovchi tashish transportini boshqarish organlari, hokimlik bilan tashuvchilar o'rtasidagi o'zaro munosabatlar shartnoma asosida amalga oshiriladi. Shahar hokimligi shahar yo'lovchi tashish transporti boshqaruv organlari bilan aholiga transport xizmati ko'rsatishga shartnoma (kontrakt) tuzishi, cheklangan tariflarni belgilashi, shuningdek yo'lovchilar tashishning sifatli bajarilishi va tashuvchilar tomonidan tasdiqlangan tariflarga rioya qilinishi ustidan nazoratni amalga oshirishi nazarda tutiladi.

Shahar yo'lovchi tashish transportini boshqarish organlari tashuvchilar bilan tashishlarning muayyan turini bajarish, ular faoliyatini muvofiqlashtirish yuzasidan shartnomalar tuzadi.

Boshqaruv tuzilmasini takomillashtirish chora-tadbirlari sifatida:

O'zbekiston Respublikasi Kommunal xizmat ko'rsatish vazirligi tomonidan trolleybus depolari va ularga xizmat ko'rsatuvchi infratuzilmaning "O'zavtotrans" korporatsiyasi ixtiyoriga berilishi;

"O'zavtotrans" davlat-aksiyadorlik korporatsiyasi va "Toshshaharyo'lovchitrans" davlat uyushmasi tomonidan transport vositalarining quvvati kattaroq avtokorxonalarining ishlab chiqarish quvvatlaridan va kadrlar resurslaridan oqilona foydalanish maqsadida ularda jamlanishi;

Toshkent shahar tramvay-trolleybus kompleksini metropoliten tajribasi bo'yicha yagona korxonaga integratsiyalash nazarda tutilmoqda. Bu ularga sarflanadigan xarajatlarni ancha qisqartirish imkonini beradi.

Shahar yo'lovchi tashish transporti faoliyatini davlat tomonidan boshqarishni transport xizmatlarini shakllantirish va bu xizmatlarni ko'rsatishga ruxsat berishni tartibga solish, litsenziyalash, me'yoriy hujjatlarni ishlab chiqish, tarif siyosatini, soliq solishni, markazlashtirilgan mablag' bilan ta'minlash, yagona ilmiy-texnika siyosati o'tkazish, tashishlarning xavfsizligini ta'minlash yo'li bilan amalga oshirish nazarda tutilmoqda.

O'zbekiston Respublikasida shahar yo'lovchi tashish transportini davlat tomonidan boshqarish Vazirlar Mahkamasi, joylardagi davlat hokimiyati organlari, O'zbekiston avtomobil va daryo transporti agentligi, "Toshshaharyo'lovchitrans" davlat uyushmasi tomonidan amalga oshiriladi.

3.5. Shahar yo'lovchi tashish transportining ishlab chiqarish-texnika bazasini zamonaviylashtirish

Harakatlanadigan transport parkini ko'paytirish, uning tarkibini o'zgartirishni mo'ljallash bilan birgalikda shahar yo'lovchi tashish transportining moddiy-texnika bazasini rivojlantirish va zamonaviylashtirish nazarda tutilmoqda.

Harakatlanadigan transportga servis xizmati ko'rsatish markazlari tashkil etishga alohida o'rin ajratiladi. "Mercedes-Bens" va "O'zavtoDEU" avtobuslariga, "Tatra" tramvaylariga xizmat ko'rsatish bo'yicha ilgari tashkil etilgan markazlar, shuningdek sotishdan oldin servis xizmati ko'rsatish va kafolatli xizmat ko'rsatish bo'yicha texnik markazlar — "PAZavtotexmarkaz" va "ToshKochAvto" qo'shma korxonalari rivojlantiriladi.

Yaqin vaqt ichida "Shkoda" trolleybuslariga va "SamKochAvto" avtobuslariga servis xizmati ko'rsatish markazi tashkil etish nazarda tutilmoqda. "Shkoda" firmasi bilan shuningdek metro vagonlarini rekonstruksiya qilish markazi tashkil etish ham mo'ljallangan. Shu jumladan:

Toshkent shahrida (ATZ-10), Samarqandda (Samarqand tajriba-eksperimental mexanika zavodi), Qo'qonda (ATK-10) DEU avtomobil zavodining;

Toshkent viloyatida (Zangiota ATK), Samarqandda (A-K 2509), Andijonda (ATZ-6), Urganchda "Karosa" avtomobil zavodining servis va kafolatli xizmat ko'rsatish bo'yicha diler huquqlari berilgan texnik markazlarini tashkil etish vazifasi qo'yilmoqda.

Barcha viloyat markazlarida va Nukus shahrida avtobuslarni tuzatish bo'yicha texnik markazlar filiallarini tashkil etish nazarda tutilmoqda.

ATZ-2 aksiyadorlik jamiyati shahar avtobuslariga, "Remeltrans" aksiyadorlik jamiyati tramvaylarga xizmat ko'rsatishga, trolleybuslar parkiga xizmat ko'rsatishga esa 2000-yilda foydalanishga topshirish mo'ljallangan Sirg'ali trolleybus zavodi ixtisoslashtiriladi.

2000-yilda ShtZ-9da Barnaul zavodi bilan birgalikda tormoz qoplamalari ishlab chiqarish sexi ishga tushiriladi. Avtoshinalarni tiklash bo'yicha mahalliy ishlab chiqarishni yo'lga qo'yish, avtobus parkini suyultirilgan tabiiy gazga o'tkazishni tugallash, yonilg'ining muqobil turlarini izlash ishlarini davom ettirish nazarda tutilgan.

Respublikaning sanoat salohiyatidan foydalangan holda ehtiyot qismlar, uzellar va agregatlar tayyorlash ustuvor ahamiyatga ega bo'ladi. Eng yaqin vaqtdayoq respublika sanoat korxonalari tomonidan:

avtobuslar, tramvaylar, trolleybuslar, metro vagonlari uchun 350 nomda ehtiyot qismlar;

40 nomda garaj asbob-uskunalarini;

turli modellardagi avtomobillarga 6 nomda ixtisoslashtirilgan kuzovlar tayyorlashni ta'minlash;

shuningdek xorijiy rusumdagi avtomobillarning 1500 agregati va dvigatelini mukammal tuzatish-tiklash hamda "O'zDEUavto" va "SamKochAvto" avtomobillari dvigatellarini tuzatishni o'zlashtirish mo'ljallanmoqda.

Keyingi yillarda talab past bo'lgan mahsulotni ishlab chiqarishdan olib tashlash bilan bir vaqtda ishlab chiqariladigan mahsulot turlarini har yili 10 — 15 foizga yangilash mo'ljallanadi.

Metro vagonlari uchun o'z kuchlari bilan tayyorlanayotgan ehtiyot qismlarning asosiy turlarini 400 nomgacha, tramvay-trolleybus kompleksi bo'yicha esa — 200 nomgacha yetkazish mo'ljallangan.

Jamoat transporti uchun maxsus svetoforlarda ustuvor harakat qilishni va ayrim shox ko'chalarda uning tez harakat qilishi uchun alohida yo'lni nazarda tutuvchi yer usti transport vositalari harakatini avtomatlashtirilgan boshqarish ishlari davom ettiriladi. Foydalanish xizmatlari ishi transport chiqimlarini qisqartirishni, ularning bir-birini asossiz takrorlashini tugatishni va yo'lovchilarni yetkazish vaqtini qisqartirishni nazarda tutuvchi harakat yo'nalishlarini maqbullashtirishga yo'naltiriladi. To'xtab o'tish manzillarini xususiylashtirish, ular tarmog'ini oqilona joylashtirish, yo'lkira kartochkalari va chiptalari sotish punktlarini rivojlantirish ishi davom ettiriladi.

Harakatlanadigan tarkibni tezkor aloqa vositalari bilan jihozlashga, yer usti jamoat transporti harakatini boshqarishning radio navigatsiyali avtomatlashtirilgan tizimini joriy etishga, markaziy dispetcherlik xizmatini, birinchi navbatda Toshkent shahrida va respublikaning yirik shaharlarida zamonaviylashtirishga alohida e'tibor qaratiladi. Buning uchun Yaponiya, Avstraliya, Fransiya yoki Germaniyaning yirik xorijiy investorlarini jalb etgan holda maxsus investitsiya dasturlari tayyorlash mo'ljallanmoqda.

Toshkent shahri markazi tramvay va trolleybus yo'llaridan xoli qilinadi, ular shahar chekkasidagi sanoat zonasiga va aholi zich yashaydigan joylarga ko'chiriladi.

3.6. Shahar yo'lovchi tashish transportining moliyaviy ahvolini mustahkamlash chora-tadbirlari

Shahar yo'lovchi tashish transportini boshqarish tizimini tarkibiy o'zgartirish bo'yicha chora-tadbirlarni amalga oshirish, shu jumladan boshqaruv aloqalarining yangi mexanizmini barpo etish, boshqarish va davlat tomonidan tartibga solish huquqlarini chegaralash, tashuvchilarning xo'jalik mustaqilligini kuchaytirish avtobus va taksomotor parklari, tramvay va trolleybus depolarining ishlatish chiqimlarini o'rtacha 12 — 15 foizga pasaytirish imkonini beradi.

Bozorga o'tish sharoitlarida tashuvchilarning o'z mablag'lari kapital qo'yilmalarni mablag' bilan ta'minlashning asosiy manbaiga aylanayotganligini hisobga olgan holda transport vositalaridan foydalanish samaradorligini oshirish, tushumni qat'iyroq hisobga olish, yonilg'i-energetika resurslari, ehtiyot qismlar, avtoshinalar, uzellar, agregatlar, xomashyo va materiallardan tejab va ehtiyotlab foydalanish chora-tadbirlari nazarda tutilmoqda.

Transport korxonalarini aksiyalarini sotish, shu jumladan xorijiy investorlarga sotish chora-tadbirlari amalga oshiriladi.

Ko'rsatilayotgan transport xizmatlari uchun haq to'lash muddatlaridan kelib chiqib moslashuvchan tarif siyosatini qo'llash daromad qismining oshishiga ko'maklashadi. Oylik yo'lkira kartochkalarini sotishda ixtiyoriy yakka tartibda sug'urta tizimidan keng foydalaniladi.

Ko'rsatilayotgan xizmatlarning qulayligi va sifatiga qarab tariflar darajasini belgilash ularni tabaqalashtirishning asosiy yo'nalishiga aylanadi.

Transportning bir necha turlarida yurishga oylik yo'lkira kartochkalarini sotishda tariflar va imtiyozlarni tartibga solish nazarda tutilmoqda. Metropolitenda 20, 40 va 60-marta yuriladigan magnit kartochkalari joriy etiladi. Yo'lkira haqini oldindan to'lash shahar yo'lovchi tashish transportini boshqarish organlari ishida ustuvor yo'nalishga aylanadi.

3.7. Shahar yo'lovchi tashish transportini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash chora-tadbirlari

Aholi hayot faoliyatini ta'minlashda shahar yo'lovchi tashish transportining ahamiyatini, uni jadal rivojlantirish va parkni yangilash zarurligini hisobga olib unga davlat yordami ko'rsatish nazarda tutilmoqda.

Shahar yo'lovchi tashish transportini rivojlantirishga davlat investitsiyalari tanlab investitsiyalash tusiga ega bo'ladi va birinchi navbatda transportning ishonchli va xavfsiz ishlashini ta'minlashga, uning atrof muhitga zararli ta'sirini kamaytirishga yo'naltiriladi.

Davlat tomonidan, budget mablag‘lari hisobiga shahar yo‘lovchi tashish transportining harakatlanadigan tarkibini to‘ldirish va yangilash, transport infratuzilmasini rivojlantirish, metropoliten liniyalari qurish, fuqarolarning ayrim toifalarini tashishda imtiyozlar berilishi munosabati bilan xarajatlarni qisman qoplash qo‘llab-quvvatlanadi.

Investitsiyalar hajmlarini kengaytirish uchun Shahar yo‘lovchi tashish transportini qo‘llab-quvvatlash jamg‘armasini tashkil etish mo‘ljallanmoqda, unga yetakchi sanoat korxonalari, xususiy tuzilmalar, tijorat tuzilmalari va boshqa homiylarning mablag‘lari jalb etilishi mumkin.

3.8. Shahar yo‘lovchi tashish transportining qonunchilik-huquqiy bazasini takomillashtirish

Mazkur Konsepsiyada nazarda tutilgan qoidalar amalga oshirilishini ta‘minlash maqsadida qonunchilik-me‘yoriy bazani yanada takomillashtirish chora-tadbirlari mo‘ljallangan. Ushbu chora-tadbirlar “Shahar yo‘lovchi tashish transporti to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Qonunini amalga oshirish chora-tadbirlarini, “Fuqarolarning ayrim toifalari imtiyozli yurishi to‘g‘risida”gi Qonun loyihasini ishlab chiqishni o‘z ichiga oladi.

Quyidagilarni:

hokimlik bilan shahar yo‘lovchi tashish transportini boshqarish organi o‘rtasidagi shartnoma (kontrakt) hamda shahar yo‘lovchi tashish transportini boshqarish organi bilan tashuvchilar o‘rtasidagi shartnomaning namunaviy shartlarini;

muntazam ravishda shaharda yo‘lovchilar tashuvchilarni mablag‘ bilan ta‘minlash tartibi to‘g‘risidagi Nizomni;

transport vositalari va tashuvchilar faoliyati ustidan inspektorlik nazoratini kuchaytirishni nazarda tutgan holda shahar yo‘lovchi tashish transporti tomonidan bajariladigan xizmatlarni sertifikatlash tartibini tayyorlash nazarda tutilmoqda.

3.9. Kadrlar siyosati va ijtimoiy siyosat

Quyidagilar kadrlar siyosati va ijtimoiy siyosatning asosiy yo‘nalishlari hisoblanadi:

haydovchi kadrlar va metropoliten mashinistlarining, konduktorlar, tuzatuvchi ishchilar, o‘rta bo‘g‘in va dispetcherlik apparati mutaxassislarining doimiy kasb tayyorgarligini, ularning malaka darajasi o‘z vaqtida oshirilishini ta‘minlash;

o‘rta maxsus va kasb-hunar o‘quv yurtlari tarmoq tizimini mustahkamlash va rivojlantirish; jamoat yo‘lovchi tashish transporti korxonalari bazasida yuqori sinflar o‘quvchilaridan transportning har xil turlari haydovchilarini tayyorlash bo‘yicha bolalar-o‘smirlar sport maktablari barpo etish;

transport vositalarini tuzatish va ularga xizmat ko‘rsatish ishlarini mexanizatsiyalash va avtomatlashtirish darajasini oshirish;

ko‘rsatilayotgan xizmatlar hajmi va turlarini kengaytirish hisobiga qo‘shimcha ish o‘rinlari yaratish;

shahar yo‘lovchi tashish transporti xodimlarini moddiy rag‘batlantirish mexanizmini takomillashtirish yuzasidan kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirish.

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligi bilan birgalikda oliy o‘quv yurtlarida mutaxassislar tayyorlash hamda shahar yo‘lovchi tashish transportining rahbar xodimlari va mutaxassislarining malaka darajasini oshirish kompleks dasturini ishlab chiqish nazarda tutilgan.

3.10. Shahar yo‘lovchi tashish transporti sohasida tashqi iqtisodiy aloqalarni rivojlantirish

Quyidagilar shahar yo‘lovchi tashish transportida tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlari hisoblanadi:

harakatlanadigan tarkibni tuzatish va unga servis xizmati ko‘rsatish bo‘yicha qo‘shma korxonalar tashkil etish hisobiga tashuvchilarning moddiy-texnika bazasini mustahkamlash;

mamlakatimiz sanoatini barpo etish va o‘z kuchlari bilan tayyorlanayotgan buyumlar turlarini kengaytirish hisobiga harakatlanadigan tarkib, ehtiyot qismlar, agregatlar va asbob-uskunalarni chet eldan import qilishni asta-sekin qisqartirish;

shahar yo‘lovchi tashish transportini rivojlantirishga xorijiy investitsiyalar jalb qilinishini rag‘batlantirish;

xorijiy mamlakatlar bilan kooperatsiyani kengaytirish va chuqurlashtirish.

Tashqi iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirishda xususiy firmalar va tadbirkorlarga alohida e'tiborni qaratgan holda xorijiy kompaniyalar va mamlakatimiz ishlab chiqaruvchilarining investitsiyalari va kreditlari hajmini ancha kengaytirish mo'ljallanmoqda (7-ilova).

Shahar yo'lovchi tashish transportini rivojlantirish **Konsepsiyasiga**
1-ILOVA

O'zbekiston shaharlarida jamoat yo'lovchi tashish transporti turlarini rivojlantirish

O'zbekiston Respublikasi shaharlari	Aholi soni 1.01.99 y. (ming kishi)	O'zbekiston Respublikasi shaharlari	Aholi soni 2005-y. (ming kishi)	Jamoat transporti turlari	
				mavjud	qo'shimcha kiritiladi
Yirik shaharlar: 200 — 500 ming kishi					
Samarqand	366	Samarqand	388	avtobus, troll., taksi	
Namangan	348	Namangan	395	avtobus, troll., taksi	
Andijon	306	Andijon	345	avtobus, troll., taksi	
Buxoro	238	Buxoro	246	avtobus, troll., taksi	
Farg'ona	219	Farg'ona	231	avtobus, troll., taksi	
Nukus	200	Nukus	215	avtobus, troll., taksi	
		Qo'qon	209		trolleybus
		Qarshi	202		trolleybus
O'rtacha shaharlar: 100 — 200 ming kishi					
Qo'qon	198	Chirchiq	161	avtobus, taksi	
Qarshi	186	Urganch	148	avtobus, taksi	
Chirchiq	156	Angren	136	avtobus, taksi	
Urganch	137	Marg'ilon	132	avtobus, troll., taksi	
Angren	132	Jizzax	128	avtobus, taksi	
Marg'ilon	125	Olmaliq	121	avtobus, taksi	
Jizzax	121	Navoiy	128	avtobus, troll., taksi	trolleybus
Olmaliq	117	Termiz	116	avtobus, troll., taksi	trolleybus
Navoiy	116	Bekobod	100	avtobus, taksi	
Termiz	106	Guliston	100	avtobus, taksi	trolleybus
Kichik shaharlar: 100 ming kishidan kam					

Bekobod	87	Shahrisabz	73	avtobus, taksi
Guliston	72	Quvasoy	70	avtobus, taksi
Shahrisabz	67	Denov	66	avtobus, taksi
Quvasoy	66	Yangiyo‘l	59	avtobus, taksi
Denov	60	Chust	65	avtobus, taksi
Yangiyo‘l	57	Yangiyer	63	avtobus, taksi
Chust	57	Asaka	57	avtobus, taksi
Yangiyer	56	Kosonsoy	45	avtobus, taksi
Asaka	51	Xonobod	39	avtobus, taksi
Kosonsoy	40	Sirdaryo	38	avtobus, taksi
Xonobod	35	Oqtosh	34	avtobus, taksi
Sirdaryo	34	Uchqo‘rg‘on	34	avtobus, taksi
Oqtosh	33	Qorasuv	28	avtobus, taksi
Uchqo‘rg‘on	30	Qo‘rg‘ontepa	28	avtobus, taksi
Qorasuv	25	Shirin	13	avtobus, taksi
Qo‘rg‘ontepa	25			avtobus, taksi
Shirin	12			avtobus, taksi

Shahar yo‘lovchi tashish transportini rivojlantirish **Konsepsiyasiga**
2-ILOVA

**Shahar yo‘lovchi tashish transportining har xil turlari bilan yo‘lovchi tashish hajmlari
prognosi**

(mln yo‘lovchi)

Transport turlari	1999-y.	2000-y.	2005-y.	2005-yilda 1999-yilga nisbatan, %
Toshkent shahri				
Avtobuslar	433,0	459,0	532,5	123,0
Tramvaylar	106,1	121,5	124,5	117,3
Trolleybuslar	78,0	91,0	132,0	169,2
Metro	132,5	160,0	185,0	139,6
Jami:	749,6	831,5	974,0	129,9
Yirik shaharlar: 200 — 500 ming kishi				

Avtobuslar	248,5	260,9	277,1	111,5
Trolleybuslar	15,1	27,2	34,1	225,8
Jami:	263,6	288,1	311,2	118,1
O'rtacha shaharlar: 100 — 200 ming kishi				
Avtobuslar	226,9	228,1	233,4	102,9
Trolleybuslar	5,2	28,2	41,3	7,9
Jami:	232,1	256,3	274,7	118,4
Kichik shaharlar: 100 ming kishidan kam				
Avtobuslar	48,3	49,1	52,0	107,7
Jami:	48,3	49,1	52,0	107,7
O'zbekiston Respublikasi bo'yicha jami				
Avtobuslar	956,7	997,1	1095,0	114,5
Tramvaylar	106,1	121,5	124,5	117,3
Trolleybuslar	98,3	146,4	207,4	211,0
Metro	132,5	160,0	185,0	139,6
Jami:	1293,6	1425,0	1611,9	124,6

Shahar yo'lovchi tashish transportini rivojlantirish [Konsepsiyasiga](#)
3-ILOVA

Transportning har xil turlari bilan yo'lovchi tashish tarkibi prognozi

Transport turlari	1999-y.	2000-y.	2005-y.	%
Toshkent shahri				
Avtobuslar	57,8	55,2	54,7	
Tramvaylar	14,1	14,6	12,8	
Trolleybuslar	10,4	11,0	13,5	
Metro	17,7	19,2	19,0	
Jami:	100	100,0	100,0	
Yirik shaharlar: 200 — 500 ming kishi				
Avtobuslar	94,5	90,6	89,0	
Trolleybuslar	5,5	9,4	11,0	
Jami:	100	100	100	
O'rtacha shaharlar: 100 — 200 ming kishi				
Avtobuslar	97,8	89,0	85,0	
Trolleybuslar	2,2	11,0	15,0	
Jami:	100	100	100	
Kichik shaharlar: 100 ming kishidan kam				
Avtobuslar	100	100	100	
Jami:	100	100	100	
O'zbekiston Respublikasi bo'yicha jami				
Avtobuslar	74,0	70,0	67,9	
Tramvaylar	8,2	8,5	7,7	
Trolleybuslar	7,6	10,3	12,9	
Metro	10,2	11,2	11,5	
Jami:	100	100	100	

Shahar yo'lovchi tashish transportini rivojlantirish **Konsepsiyasiga**
4-ILOVA

Yo'nalishlar tarmog'i umumiy uzunligining ko'payishi

(km)

Transport turlari	1999-y.	2000-y.	2005-y.	2005-yilda 1999-yilga nisbatan, %
Toshkent shahri				
Avtobuslar	2052	2070	2100	102,3
Tramvaylar	267	270	285	106,7
Trolleybuslar	302	315	330	109,3
Metro	29,5	37,2	41,4	140,3
Jami:	2650,5	2692,2	2756,4	104,0
Yirik shaharlar: 200 — 500 ming kishi				
Avtobuslar	2022,5	2095,0	2255,3	111,5
Trolleybuslar	344,4	391,0	446,0	129,5
Jami:	2366,9	2486,0	2107,3	114,1
O'rtacha shaharlar: 100 — 200 ming kishi				
Avtobuslar	1873,5	1910,0	2090,0	111,6
Trolleybuslar	149,7	211,0	285,0	190,4
Jami:	2032,2	2121,0	2375,0	117,4
Kichik shaharlar: 100 ming kishidan kam				
Avtobuslar	1197,6	1230,1	1356,0	113,2
Jami:	1197,6	1230,1	1356,0	113,2
O'zbekiston Respublikasi bo'yicha jami				
Avtobuslar	7145,6	7305,1	7801,3	109,2
Tramvaylar	267,0	270,0	285,0	106,7
Trolleybuslar	796,1	917,0	1061,0	133,3
Metro	29,5	37,2	41,4	140,3
Jami:	8238,2	8529,3	9188,7	111,5

Shahar yo'lovchi tashish transportini rivojlantirish **Konsepsiyasiga**
5-ILOVA

Yo'lovchi tashish transportining mavjud harakatdagi tarkibi

(dona)

Transport turlari	1999-y.	2000-y.	2005-y.	2005-yilda 1999-yilga nisbatan, %
Toshkent shahri				
Avtobuslar	1574	1777	2077	132,0
Mikroavtobuslar	98	244	330	336,7
Tramvaylar	351	420	430	122,5
Trolleybuslar	311	368	520	167,2
Metro vagonlari	192	323	262	136,5
Taksilar	809	1404	2448	302,6
Jami:	3335	4445	6097	182,8
Yirik shaharlar: 200 — 500 ming kishi				
Avtobuslar	1511	1556	1703	112,7
Taksilar	1218	1239	1248	102,5

Trolleybuslar	181	256	287	158,6
Jami:	2910	3051	3238	111,3
O‘rtacha shaharlar: 100 — 200 ming kishi				
Avtobuslar	1027	1075	1220	118,8
Taksilar	1030	1031	1077	104,6
Trolleybuslar	41	121	210	512,2
Jami:	2098	2237	2507	119,5
Kichik shaharlar: 100 ming kishidan kam				
Avtobuslar	509	520	570	112,0
Taksilar	607	604	624	102,8
Jami:	1116	1124	1194	107,0
O‘zbekiston Respublikasi bo‘yicha jami				
Avtobuslar	4621	4928	5570	120,5
Mikroavtobuslar	98	244	330	336,7
Tramvaylar	351	420	430	122,5
Trolleybuslar	533	755	1017	190,8
Metro vagonlari	192	232	262	136,5
Taksilar	3664	4278	5397	147,3
Jami:	9459	10857	13006	137,5

Shahar yo‘lovchi tashish transportini rivojlantirish [Konsepsiyasiga](#)
6-ILOVA

Shahar yo‘lovchi tashish transporti parkini to‘ldirish va yangilash uchun transportlar xarid qilish

Transport turlari	1999-y.	2000-y.	2001 — 2005-yillar
Toshkent shahri			
Avtobuslar	198	300	1500
Tramvaylar	10	40	200
Trolleybuslar	—	50	250
Metro vagonlari	20	20	30
Jami:	228	410	1980
Yirik shaharlar: 200 — 500 ming kishi			
Avtobuslar	280	240	540
Trolleybuslar	15	90	85
Jami:	295	330	625
O‘rtacha shaharlar: 100 — 200 ming kishi			
Avtobuslar	180	180	450
Trolleybuslar	15	95	90
Jami:	195	275	540
Kichik shaharlar: 100 ming kishidan kam			
Avtobuslar	90	120	130
Jami:	90	120	130
O‘zbekiston Respublikasi bo‘yicha jami			
Avtobuslar	748	840	2620
Tramvaylar	10	40	200

(ta)

Trolleybuslar	30	235	425
Metro vagonlari	20	20	30
Jami:	808	1135	3275

Shahar yo'lovchi tashish transportini rivojlantirish **Konsepsiyasiga**
7-ILOVA

1999 — 2005-yillarda shahar yo'lovchi tashish transportini rivojlantirishga xorijiy investitsiyalar va kreditlarni jalb qilish

T/r	Obyektning nomi va quvvati	Asos	Foydalanishga topshirishning kutilayotgan yili	Xorijiy investorning nomi va investitsiya qo'yish shakli	Obyekt qiymati, mln AQSh dollari		Kreditlarni to'lash manbalari
					hammasi	shu jumladan, xorijiy investitsiyalar	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Respublika shaharlari uchun 250 ta "Karosa" — V 831 avtobusi sotib olish	Vazirlar Mahkamasining 1997-yil 19.12 dagi 557-son qarori	1999-y.	Chexiya, Obxodni bank	23,4	23,4	Korxonalarining mablag'lari
2.	Respublika shaharlari uchun 400 ta DEU avtobusi sotib olish	Vazirlar Mahkamasining 1999-yil 01.02 dagi 45-son qarori	1999-y.	DEU korporatsiyasi. To'lash 2 yilga kechiktirilgan holda 7 yilga kredit	38,2	32,5	Korxonalarining mablag'lari
3.	Respublika kichik va o'rtacha shaharlari uchun yo'lovchi tashish transporti tizimining texnik jihozlanganligini ta'minlash	Vazirlar Mahkamasining 1997-yil 02.10 dagi 462-son qarori	1999 — 2010-yy.	Xalqaro tiklanish va taraqqiyot banki	60,0	60,0	Korxonalarining mablag'lari
4.	Toshkent shahri uchun avtobuslar, tramvaylar va trolleybuslar sotib olish	Vazirlar Mahkamasining 1996-yil 19.08 dagi 291-son qarori	2000 — 2005-yy.	Banklarning kreditlari	budjet resurslarini hisobga olgan holda		Hukumat kafolati (budjet)
5.	Toshkent shahrining trolleybus-	Vazirlar Mahkamasining 1998y. 31.12	2000 — 2010-yy.	"Marubeni korporeyshn" (Yaponiya).	159,1	159,1	Hukumat kafolati (budjet)

	tramvay parkini rekonstruksiya qilish	dagi 548-son va 1999y. 4.05 dagi 214-son qarorlari		40 yilga kredit, to'lov dastlabki 10 yildan keyin boshlanadi		
--	---------------------------------------	--	--	--	--	--

Vazirlar Mahkamasining 1999-yil 26-noyabrdagi 513-sonli qaroriga
2-ILOVA

**O‘zbekiston Respublikasida shahar yo‘lovchi tashish transportini rivojlantirish
Konsepsiyasini amalga oshirish chora-tadbirlari**

DASTURI

T/r	Tadbirlar nomi	Bajarish muddati	Hujjat turi	Bajarish uchun mas'ullar
I. Qonunchilik-huquqiy bazani va boshqaruv tizimini takomillashtirish				
1.1.	“Fuqarolarning ayrim toifalari transportda imtiyozli yurishi to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Qonuni loyihasini ishlab chiqish.	2000-yil II chorak	O‘zbekiston Respublikasi qonuni loyihasi	Kommunikatsiyalar kompleksi, “O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi, “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi
1.2.	“Shahar yo‘lovchi tashish transporti to‘g‘risida”gi Qonunni amalga oshirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlarni ishlab chiqish.	2000-yil I yarim yillik	Vazirlar Mahkamasi qarori loyihasi	Kommunikatsiyalar kompleksi, O‘zbekiston avtomobil va daryo transporti agentligi, “O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi, Kommunal xizmat ko‘rsatish vazirligi
1.3.	Yo‘lovchi tashiydigan avtomobil va elektr transportiga ega bo‘lgan yirik va o‘rtacha shaharlar hokimliklari huzurida shahar yo‘lovchi tashish transportini boshqarish bo‘yicha maxsus organlar tashkil etish, ularga yo‘lovchi tashish transport korxonalaridan harakatni boshqarish va yagona chipta tizimini ta‘minlash xizmatlarini, nazorat apparatini, me‘yorlarni va yo‘nalishlarni ishlab chiquvchi mutaxassislar shtatlari va ish haqi fondini berish. Faqat avtomobilda yo‘lovchi tashish transportiga ega bo‘lgan o‘rtacha va kichik	1999-yil IV chorak — 2000-yil I chorak	Hokim qarori	Qoraqalpog‘iston Respublikasi Vazirlar Kengashi, viloyatlar va shaharlar hokimliklari, “O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi, Kommunal xizmat ko‘rsatish vazirligi

	shaharlarda jamoat yo'lovchi tashish transporti korxonalarining joylashgan joyini va bir-biridan uzoqligini hisobga olgan holda shunga o'xshash organlar tashkil etish, bunda yagona boshqaruv organi o'rtacha va kichik shaharlar guruhlar uchun tashkil etilishi mumkinligini nazarda tutish.			
1.4.	Shahar hokimligi va Shahar yo'lovchi tashish transportini boshqarish maxsus vakolatli organi o'rtasidagi, shuningdek shahar yo'lovchi tashish transportini boshqarish maxsus vakolatli organi va aholiga transport xizmati ko'rsatuvchi tashuvchilar o'rtasidagi shartnoma (kontrakt)ning namunaviy shartlarini ishlab chiqish.	1999-yil dekabr	Vazirlar Mahkamasining farmoyishi	O'zbekiston avtomobil va daryo transporti agentligi, "O'zavtotrans" davlat korporatsiyasi, "Toshshaharyo'lovchitrans" davlat uyushmasi, Adliya vazirligi
1.5.	Muntazam shahar yo'lovchilarini tashish bilan mashg'ul bo'lgan tashuvchilarni mablag' bilan ta'minlash tartibi to'g'risidagi Nizomni ishlab chiqish.	2000-yil I chorak	Nizom	Moliya vazirligi, "O'zavtotrans" davlat korporatsiyasi, "Toshshaharyo'lovchitrans" davlat uyushmasi
1.6.	Shahar yo'lovchi tashish transporti bilan ko'rsatiladigan xizmatlarni sertifikatlash tartibini tasdiqlash	2000-yil I chorak	Tartib	"O'zavtotrans" markazi, O'zbekiston avtomobil va daryo transporti agentligi
1.7.	Shahar yo'lovchi tashish transporti tashuvchilari tomonidan ko'rsatilayotgan transport xizmatlari tushumidan kichik korxonalariga soliq solishga o'xshash yagona soliqni hisoblab chiqish uslubini ishlab chiqish va tasdiqlash.	2000-yil III chorak	Hukumat qarori loyihasi	Davlat soliq qo'mitasi, Moliya vazirligi, Adliya vazirligi, "O'zavtotrans" davlat korporatsiyasi, "Toshshaharyo'lovchitrans" davlat uyushmasi
II. Iqtisodiy o'zgartirishlarni amalga oshirish				
2.1.	Toshkent shahrida "Toshmetropolitan" tajribasi bo'yicha yagona	2000-yil I chorak	Tadbirlar	"Toshshaharyo'lovchitrans" davlat uyushmasi

	tramvay-trolleybus kompleksini tashkil etish.			
2.2.	Avtokorxonalarining, shu jumladan zaruriyat bo'lganda, ularni yiriklashtirish va aksiyadorlik jamiyatlarini qo'shib yuborish yo'li bilan ishlab chiqarish maydonlari va asbob-uskunalaridan foydalanish samaradorligini oshirish chora-tadbirlarini amalga oshirish.	1999-2000-yillar	Tadbirlar	“O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi, “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi, Davlat mulki qo‘mitasi
2.3.	Yo‘lovchi tashish transporti korxonalarining erkin sotish, shu jumladan xorijiy investorlarga sotish uchun mo‘ljallangan aksiyalar paketlarining sotilishini tugallash. Taksomotor parklari, sanoat korxonalari, qurilish tashkilotlari va infratuzilma korxonalari bo‘yicha “9-Toshkent shina tuzatish zavodi” AJ, “BK Intrans” AJ, “Xorazmtransekspeditsiya” aksiyadorlik jamiyatlari aksiyalarining bir qismini birja va birjadan tashqari bozorda xorijiy investorlarga sotish.	1999-2000-yillar	Tadbirlar	Davlat mulki qo‘mitasi, “O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi
2.4.	To‘xtab o‘tish punktlarini, ularda transportda yurish kartochkalari va chiptalar sotish punktlari tashkil qilgan holda, xususiylashtirish chora-tadbirlarini amalga oshirish.	1999 — 2001-yillar	Tadbirlar	Hokimliklar, “O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi, “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi
2.5.	Shahar yo‘lovchi tashish transportini boshqarish organlari bilan transport xizmati ko‘rsatish yuzasidan shartnomalar (kontraktlar) tuzilishini ta‘minlash.	2000-yil I chorak	Tadbirlar	Shaharlar va shaharchalar hokimliklari
2.6.	Aholiga transport xizmati ko‘rsatish yuzasidan shahar yo‘lovchi tashish transportini boshqarish organi tomonidan,	2000-yil I chorak	Tadbirlar	“O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi, “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi

	mulkchilik shakllaridan va idoraviy mansubligidan qat'î nazar, barcha tashuvchilar bilan shartnomalar tuzilishini ta'minlash.			
2.7.	Muntazam yo'nalishlar bo'yicha shaharda yo'lovchi tashuvlari shahar yo'lovchi tashish transportini boshqarish organi bilan shartnomalar tuzishgan avtobuslar va yo'nalishli taksilarda tashuvchilar tomonidan, ularda tushumni inkassatsiya qilgan holda, bajarilishini ta'minlash.	2000-yil II chorak	Tadbirlar	“O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi, “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi
2.8.	Yo'lovchilarni ixtiyoriy sug'urtalash tizimini rivojlantirish chora-tadbirlarini ishlab chiqish va amalga oshirish.	2000-yil I yarim yillik	Tadbirlar	“O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi, “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi
2.9.	“Tiko”, “Neksiya”, “Damas” avtomobillarini va M-24 “SamKochAvto” avtobuslarini lizingga berish bo'yicha nizom ishlab chiqish. Tegishli lizing kompaniyalari tashkil etish.	2000-yil IV chorak	Vazirlar Mahkamasining qarori loyihasi	Davlat mulki qo'mitasi, Makroiqtisodiyot va statistika vazirligi, Moliya vazirligi, “O‘zavtosanoat”, “Toshshaharyo‘lovchitrans” uyushmalari, “O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi
2.10.	Shahar yo'lovchi tashish transportini qo'llab-quvvatlash jamg'armasini tashkil etish, uning to'g'risidagi nizomni ishlab chiqish	2000-yil IV chorak	Vazirlar Mahkamasining qarori loyihasi	Moliya vazirligi, Avtomobil va daryo transporti agentligi
2.11.	Barcha yengil avtomobil taksilarini qayta ro'yxatdan o'tkazish, ularni yagona davlat tartib raqami belgilari bilan ta'minlash va yo'llarda aholi taksomotorlarda yo'l haqi taksometr bo'yicha to'langan holda tashilishi ta'minlanishi ustidan nazoratni kuchaytirish	2000-yil IV chorak	Tadbirlar	Ichki ishlar vazirligi, DAN boshqarmasi, Davlat soliq qo'mitasi, shaharlar hokimliklari
2.12.	Engil avtomobil taksilarini faqat shahar yo'lovchi tashish transportini	2001-yil I chorak	Tadbirlar	“O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi,

	boshqarish organi tamg'alagan taksometr mavjud bo'lgandagina yo'lga chiqarishni ta'minlash			“Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi
2.13.	Taksomotorlarda tashuvlarga yo‘lovchilarga xizmat ko‘rsatish qulayligi va sifatiga ko‘ra tabaqalashtirilgan tariflar belgilash masalasini hal etish	2001-yil II chorak	Tadbirlar	Shaharlar hokimliklari
2.14.	Toshkent shahrida transport vositalariga chiptalarni oldindan sotish tizimini ishlab chiqish va joriy etish, oldindan chipta sotib olishning uni bevosita transport vositasida olishdagiga nisbatan ancha past tarif bo‘yicha amalga oshirilishini belgilab qo‘yish	2001-yil	Tadbirlar	Hokimlik, “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi
2.15.	Toshkent metropolitenida yo‘l haqi to‘lash uchun magnitli kartochkalarni joriy etish	2002-yil	Tadbirlar	“Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi, “Toshmetropoliten”
III. Xorijiy investitsiyalarni jalb etish, xalqaro aloqalarni rivojlantirish				
3.1.	Shahar avtobuslari sotib olish uchun Xalqaro tiklanish va taraqqiyot banki va Germaniyaning KFW banki bilan investitsiyalar bo‘yicha ishlarni davom ettirish	1999- 2000- yillar	Tadbirlar	“O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi, “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi
3.2.	Yaponiya transport vazirligi va “Merubeni korporeyshn” firmasi bilan tramvay- trolleybus kompleksini rekonstruksiya qilishni investitsiyalash bo‘yicha ishlarni davom ettirish	1999- 2000- yillar	Tadbirlar	“O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi, “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi
3.3.	Chexiyadagi tramvay va trolleybuslar tayyorlash zavodlari bilan uzoq muddatli investitsiyalar masalalarini ishlab chiqish	1999- 2000- yillar	Tadbirlar	“Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi
3.4.	O‘zbekiston taksi haydovchilar va xususiy yo‘lovchi tashuvchilar uyushmasini tashkil etish,	2000-yil	Tadbirlar	Kommunikatsiyalar kompleksi, “O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi,

	uning IRU Xalqaro avtomobil transporti uyushmasiga kirishini ta'minlash			“Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi
IV. Ishlab chiqarish-texnika bazasini va infratuzilmasini zamonaviylashtirish				
4.1.	Quyidagilarga: “SamKochAvto” avtobuslariga; “DEU” avtobuslariga; “Karosa” avtobuslariga servis va kafolatli xizmat ko‘rsatish bo‘yicha markazlar tashkil etish	1999-yil 2000-yil 2001-yil	Tadbirlar	“Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat korporatsiyasi “O‘zavtotrans” davlat uyushmasi “O‘zavtotrans” davlat uyushmasi
4.2.	Quyidagilarda: Qarshi Guliston Qo‘qon Termiz Navoiy shaharlarida trolleybus tarmoqlarini foydalanishga topshirishni ta'minlash	2000-yil 2000-yil 2001-yil 2002-yil 2003-yil	Tadbirlar	Shaharlar hokimliklari
4.3.	Toshkent shahrining Temur Malik ko‘chasidagi temir yo‘l ko‘tarmasi orqali tramvay va trolleybuslar uchun o‘tish yo‘li qurish	2000- 2001- yillar.	Tadbirlar	Toshkent shahar hokimligi
4.4.	Sirg‘ali trolleybus zavodi qurilishini tugallash, uning bazasida “Shkoda” trolleybuslarini tuzatish va ularga servis xizmati ko‘rsatish qo‘shma korxonasini tashkil etish, Sirg‘ali trolleybus zavodini “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi tarkibiga kiritish	2000- 2001- yillar.	Tadbirlar	Toshkent shahar hokimligi, Kommunal xizmat ko‘rsatish vazirligi, “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi
4.5.	Quyidagilarni: metropolitenning Yunusobod tarmog‘i birinchi navbatini; metropoliten Yunusobod tarmog‘i ikkinchi navbatini qurishni tugallash va foydalanishga topshirish	2001yil 2003yil	Tadbirlar	Toshkent shahar hokimligi, “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi
4.6.	Metropolitenning “Sobir Rahimov Sirg‘ali” yangi tarmog‘i qurilishi loyihasini tayyorlash va uni qurishga kirishish	2001 — 2003- yillar	Tadbirlar	Toshkent shahar hokimligi, “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi

4.7.	“Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasining “O‘zavtotranstexnika” ilmiy-ishlab chiqarish birlashmasi aksiyadorlik jamiyati huzurida shaharlar va shaharchalarda aholini transportda tashuvlarni hamda yo‘lovchilar oqimlari o‘zgarishini o‘rganish bo‘yicha muammolar laboratoriyasini tashkil etish, shu jumladan ular bazasida yo‘lovchilar tashish transporti barcha turlarining yo‘nalishlar tarmog‘ini maqbullashtirish maqsadida shahar ichidagi yo‘lovchilar oqimlarini muntazam o‘rganib borish	2000-yil	“Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi qarori	“Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi
4.8.	Texnik-iqtisodiy asoslanishlarni tayyorlash va loyihani ishlab chiquvchini tender asosida aniqlash, kontrakt tuzish va Toshkent shahrida yer usti transporti harakatlanishini boshqarishning avtomatlashtirilgan tizimini joriy etishga kirishish	2000-2001-yillar	Tadbirlar	“Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi, Makroiqtisodiyot va statistika vazirligi, Moliya vazirligi, Tashqi iqtisodiy aloqalar vazirligi
4.9.	Respublikaning yirik shaharlarida boshqarishning avtomatlashtirilgan tizimini joriy etish loyihalarini ishlab chiqish	2005-yil	Tadbirlar	Shaharlar hokimliklari
4.10.	Jamoat shahar yo‘lovchi tashish transporti barcha korxonalarini kompyuterlashtirishni tugallash, ularni dasturiy, matematik va muhandislik jihatidan ta‘minlash	2005-yil	Tadbirlar	“O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi, “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi
4.11.	O‘z kuchi bilan kamida: avtobuslar uchun 350 nomda tramvay va trolleybuslar uchun 200 nomda metro vagonlari uchun 400 nomda ehtiyot qismlar tayyorlanishini ta‘minlash	2005-yil	Tadbirlar	“O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi, “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi, “Toshmetropoliten”

V. Kadrlar siyosati va ijtimoiy siyosat				
5.1.	Oliy o‘quv yurtlarida mutaxassislar tayyorlash hamda shahar yo‘lovchi tashish transporti rahbar xodimlari va mutaxassislari malakasini oshirish yuzasidan kompleks chora-tadbirlarni ishlab chiqish va joriy etish	1999-2000-yillar	Chora-tadbirlar	Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi, “O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi, “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi
5.2.	“O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi va “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasining o‘quv kabinetlari huzurida: transport jarayoni barcha qatnashchilarini (haydovchilar, yo‘lovchilar, piyodalar, velosipedchilar va shu kabilarni) yo‘llarda harakatlanish qoidalariga o‘qitish bo‘yicha doimiy ishlovchi kurslar; bolalar-o‘smirlar sport avtomaktablari tashkil etish	2000 — 2005-yillar	Tadbirlar	“O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi, “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi
5.3.	Yo‘llarda harakatlanish xavfsizligini ta’minlash, mehnatni muhofaza qilish va ekologiya bo‘yicha tadbirlarni ishlab chiqish va amalga oshirish	Har yili	Tadbirlar	“O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi, “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi
5.4.	Shahar yo‘lovchi tashish transporti xodimlarini moddiy rag‘batlantirishni takomillashtirish tadbirlarini ishlab chiqish va amalga oshirish	Har yili	Tadbirlar	“O‘zavtotrans” davlat korporatsiyasi, “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi

Vazirlar Mahkamasining 1999-yil 26-noyabrdagi 513-sonli qaroriga
3-ILOVA

**O‘zbekiston Respublikasida shahar yo‘lovchi tashish transportini rivojlantirish
Konsepsiyasini amalga oshirish bo‘yicha Respublika komissiyasi**

TARKIBI

Axmetov L.A. Bosh vazir o‘rinbosari, komissiya raisi
G‘ofurov Sh.R. Makroiqtisodiyot va statistika vazirining birinchi o‘rinbosari, komissiya raisining o‘rinbosari

Komissiya a‘zolari:

Muhamedov G‘.K. Kommunal xizmat ko‘rsatish vaziri
Sidiqnazarov Q.M. “O‘zavtotrans” davlat-aksiyadorlik korporatsiyasi raisi

Fayzullayev R.F. Toshkent shahar hokimining birinchi o‘rinbosari, “Toshshaharyo‘lovchitrans” davlat uyushmasi raisi
Xo‘jayev B.A. Davlat soliq qo‘mitasi raisining birinchi o‘rinbosari
Abduqodirov A.M. Davlat mulki qo‘mitasi raisining birinchi o‘rinbosari
Rahimov G‘.A. Adliya vazirining birinchi o‘rinbosari
Gadoyev E.F. Moliya vazirining o‘rinbosari
Qoraqalpog‘iston Respublikasi Vazirlar Kengashi raisining, viloyatlar hokimlarining shahar yo‘lovchi tashish transporti masalalariga mutasaddi o‘rinbosarlari.

Izoh: Komissiya a‘zolari boshqa ishga o‘tganlarida Komissiya tarkibiga ularning lavozimlariga yangi tayinlangan shaxslar kiritiladi.